

Smluvní ujednání o splatnosti

Ujednání o tom, že objednatel je povinen zaplatit smluvní cenu na účet zhotovitele do 14 dnů po vystavení daňového dokladu, je případem smluvního ujednání o splatnosti, ponechané na vůli věřitele a promlčecí doba běží ve smyslu § 392 odst. 1 obch. zák. ode dne takto objednatelem stanovené splatnosti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 31 Cdo 5241/2007, ze dne 8.12.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně W. H. a. s., se sídlem v L. T., zastoupené JUDr. J. D., advokátem se sídlem ve V. M., proti žalované N. T. s. r. o., o zaplacení částky 218 159 Kč, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 10 Cm 244/2002, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. května 2007, č. j. 4 Cmo 467/2006-88, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem ze dne 16. června 2006, č. j. 10 Cm 244/2002-57, uložil Krajský soud v Ostravě žalované zaplatit žalobkyni částku 218 159 Kč.

Soud dospěl po provedeném dokazování k závěru, že:

1/ K. Š. (dále též jen „K. Š.“) jako zhotovitel a žalovaná jako objednatelka uzavřeli ve smyslu ustanovení § 536 zákona č. [513/1991 Sb.](#), obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), ústní smlouvu o dílo „na montáž oken a dveří a posléze i na montáž parapetních desek“ a to o obsahu „alespoň minimálně pokud jde o podstatné náležitosti (určení smluvních stran, předmětu díla a ceny)“, jak je v listinné podobě vymezen ve (smluvními stranami nepodepsané) smlouvě o dílo č. 98/23/Škr datované 4. srpna 1998, případně v příloze kupní smlouvy č. 1025/98 ze dne 18. srpna 1998, uzavřené mezi K. Š. jako kupujícím a žalobkyní jako prodávající, „pokud jde o vymezení předmětu díla“.

2/ Žalovaná od K. Š. bez námitek převzala provedené dílo dne 6. listopadu 1998 i fakturu č. 98432 datovanou 7. prosince 1998, s uvedeným datem splatnosti 21. prosince 1998, znějící celkem na částku 244 220 Kč bez daně z přidané hodnoty (z čehož částka 205 640 Kč byla účtována za dodávku oken, částka 22 360 Kč za montáž oken, částka 4 050 Kč za dodávku parapetních desek a částka 540 Kč za montáž parapetních desek, součet těchto dílčích položek činil celkem 232 590 Kč). Přitom soud zohlednil, že žalovaná potvrdila K. Š. předávací protokol ze dne 6. listopadu 1998, v němž byl, stejně jako ve faktuře č. 98432, uveden odkaz na smlouvu o dílo č. 98/23/Škr.

3/ Žalovaná uhradila na účtovanou cenu díla K. Š. dne 19. května 1999 částku 26 061 Kč, která neodpovídá vyúčtované ceně za montáž díla 24 045 Kč, nýbrž rozdílu mezi celkem fakturovanou cenou díla 244 220 Kč a částkou 218 159 Kč, kterou žalobkyně fakturovala K. Š. za dodávku oken a dveří.

4/ K. Š. se s žalovanou dohodl, že věci potřebné k provedení díla opatří jako zhotovitel, takže ve smyslu § 539 odst. 1 a 3 a § 541 obch. zák. byl K. Š. ohledně těchto věcí v postavení prodávajícího.

5/ K. Š. pohledávku platně postoupil žalobkyni úplatnou smlouvou o postoupení pohledávky ze 17. prosince 2002 a podáním ze 17. prosince 2002 oznámil postoupení žalované.

6/ Žalobou uplatněná pohledávka není promlčena. Právní předchůdce žalobkyně, jemuž vzniklo právo

na plnění závazku provedením díla dne 6. listopadu 1998, vyzval žalovanou ke splnění závazku fakturou č. 98432 ve lhůtě do 21. prosince 1998. Ve smyslu ustanovení § 392 odst. 1 obch. zák. tak čtyřletá promlčecí doba začala běžet od 21. prosince 1998. Žaloba byla podána u soudu dne 19. prosince 2002, tedy před uplynutím čtyřleté promlčecí doby.

Na tomto základě shledal soud v celém rozsahu žalobu důvodnou.

K odvolání žalované Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně.

Odvolací soud převzal jako správná skutková zjištění soudu prvního stupně a „pro stručnost“ odkázal na věcně správné odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku. Odvolací soud rovněž souhlasil s těmi právními závěry soudu prvního stupně, jež shrnul následovně:

1/ K. Š. uzavřel se žalovanou ústní smlouvu o dílo, jejíž obsah je vymezen v jejím písemném vyhotovení pod č. 98/23/ŠKr, které žalovaná odsouhlasila, leč nepodepsala.

2/ Předmětem smlouvy o dílo byla nejen montáž oken a dveří na příslušném objektu žalované, nýbrž i okna a dveře jako věci potřebné k provedení díla, jež podle této smlouvy byl povinen opatřit (a které fakticky i obstaral) zhotovitel. Zhotovitel byl také oprávněn zahrnout cenu věcí do ceny díla a objednatelka byla povinna cenu věcí zhotoviteli zaplatit podle § 541 obch. zák.

V tomto rozsahu proto neměl odvolací soud odvolání za důvodné.

Odvolací soud následně - cituje ustanovení § 387 odst. 1, § 397, § 392 odst. 1 větu první, § 536 odst. 1 a § 548 odst. 1 obch. zák. - neshledal opodstatněnou ani námitku promlčení pohledávky. K tomu uzavřel, že:

1/ K. Š. vzniklo právo na zaplacení ceny díla dne 6. listopadu 1998.

2/ Závazek žalované zaplatit cenu díla vznikl až poté, kdy ji zhotovitel k zaplacení ceny díla vyzval fakturou č. 98432 ze dne 7. prosince 1998, ve které stanovil splatnost závazku na den 21. prosince 1998.

3/ Zhotoviteli tak vzniklo právo na plnění závazku žalovanou dne 21. prosince 1998 (kdy se závazek stal splatným).

4/ Ode dne 21. prosince 1998 začala zhotoviteli běžet čtyřletá promlčecí doba, která skončila dne 21. prosince 2002. Protože žalobkyně uplatnila nárok na zaplacení zbývající části ceny díla žalobou podanou u soudu dne 19. prosince 2002, uplatnila svůj nárok včas (před uplynutím promlčecí doby).

Kromě toho - pokračoval odvolací soud - je třeba uvést, že v bodě II. písemného vyhotovení smlouvy o dílo č. 98/23/ŠKr je obsaženo ujednání o tom, že objednatel se touto smlouvou zavazuje zaplatit smluvní cenu na účet zhotovitele do 14 dnů po vystavení daňového dokladu. V předávacím protokolu ze 6. listopadu 1998, který za žalovanou podepsal K. Š., je přitom odkaz na SOD č. 98/23/ŠKr, z čehož je patrné, že žalovaná smlouvu s K. Š. sjednala, byť nepodepsala. Daňovým dokladem ve smyslu smlouvy byla výše označená faktura a splatnost pohledávky nastala dne 21. prosince 1998. Odvolací soud uzavřel, že i z tohoto důvodu vzniklo K. Š. právo na zaplacení ceny díla dne 21. prosince 1998 a od tohoto dne začala také běžet čtyřletá promlčecí doba.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost opřela o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“). Namítla, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tedy že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požadovala, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Konkrétně dovolatelka odvolacímu soudu vytýkala, že nesprávně uzavřel, že žalobou uplatněný nárok není promlčen, když pochybil při určení počátku a konce běhu promlčecí doby.

Dovolatelka uvedla, že oba soudy vyšly z toho, že počátek běhu promlčecí doby je dán splatností faktury a že žalobkyni vzniklo právo na zaplacení ceny díla jeho provedením dne 6. listopadu 1998 (dnem předání díla písemným předávacím protokolem).

Podle dovolatelky je v posuzované věci nesporné, že:

- dílo bylo předáno dne 6. listopadu 1998,
- žalobkyně uplatnila nárok na zaplacení ceny díla fakturou ze dne 7. prosince 1998,
- opakovaně vznesla námitku promlčení žalobou uplatněného nároku.

Odtud dovolatelka usoudila, že uplatnila-li žalobkyně nárok fakturou splatnou dne 21. prosince 1998 a žalobou ze dne 19. prosince 2002, je tento nárok promlčen, neboť v době čtyř let od převzetí díla (ode dne 6. listopadu 1998) se ke dni 7. listopadu 2002 promlčelo jak případné žalobkynino právo k podání výzvy k placení (učiněné formou faktury po lhůtě čtyř let po vzniku tohoto práva), tak i případné žalobkynino právo k „uplatnění tvrzeného práva u soudu“. Opačný výklad by podle dovolatelky znamenal rozpor se zákonem, respektive nepromlčitelnost práva na plnění závazku vázaného na uplatnění práva k plnění. I toto právo je však podle názoru dovolatelky promlčitelné.

Právní posouzení označené otázky odvolacím soudem umožňuje dle dovolatelky posun počátku běhu promlčecí doby, kterou tak činí - v rozporu s kogentními ustanoveními občanského zákoníku - neomezenou.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí spatřovala dovolatelka v řešení otázek předestřených dovoláním v mezích uplatněného dovolacího důvodu.

Žalobkyně ve vyjádření navrhla dovolání zamítnout s tím, že se zcela ztotožnila se závěry obou soudů. Podle ní nemohlo dojít k promlčení pohledávky, jelikož vyzvala právního předchůdce žalobkyně k úhradě fakturou ze dne 7. prosince 1998, splatnou dne 21. prosince 1998, což ve smyslu § 392 odst. 1 obch. zák. znamená, že promlčecí doba začala běžet ode dne 21. prosince 1998 (od splatnosti). Poukázala rovněž na ustanovení § 407 odst. 3 obch. zák. s tím, že právní předchůdce žalované v daném případě v době částečné úhrady dluhu nerozporoval jeho zbývající část.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 30. června 2009) se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Usnesením ze dne 10. března 2010, č. j. 23 Cdo 5241/2007-119, Nejvyšší soud podle ustanovení § 107 odst. 1 a 3 o. s. ř. rozhodl, že v řízení bude na straně žalobkyně pokračováno se společností W.H. a.s., která se k datu 31. prosince 2009 stala právní nástupkyní původní žalobkyně.

Tříčlenný senát č. 23, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, při úvaze o interpretaci § 392 odst. 1 obch. zák. dospěl k právnímu názoru odlišnému od toho, jenž byl vyjádřen v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 2009, sp. zn. 29 Cdo 1190/2009. Proto rozhodl o postoupení věci dle § 20 zákona č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia. Velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia pak věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť Nejvyšší soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam v řešení otázky, kdy začíná běžet promlčecí doba u práva na plnění závazku, jehož doba plnění (splatnost) je ve smlouvě podřízené režimu obchodního zákoníku vymezena lhůtou 14 dnů po vystavení daňového dokladu.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají. Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelkou, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem co do závěru, že žalobou uplatněný nárok není promlčen.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Nejvyšší soud považuje za potřebné pro účely dalších úvah, ještě před vlastním řešením vymezené právní otázky, zdůraznit rozdíl mezi okamžikem vzniku práva na plnění a okamžikem jeho splatnosti, neboť toto rozlišení odvolací soud setřel nesprávnou formulací, že zhotoviteli vzniklo právo na plnění závazku žalované k zaplacení ceny díla dnem, kdy se stal závazek splatným.

Podle ustanovení § 488 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“), závazkovým vztahem je právní vztah, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění (pohledávka) od dlužníka a dlužníkovi vzniká povinnost splnit závazek.

Podle ustanovení § 489 obč. zák. závazky vznikají z právních úkonů, zejména ze smluv, jakož i ze způsobené škody, z bezdůvodného obohacení nebo z jiných skutečností uvedených v zákoně.

Podle ustanovení § 340 obch. zák. dlužník je povinen závazek splnit v době stanovené ve smlouvě (odstavec 1). Není-li doba plnění ve smlouvě určena, je věřitel oprávněn požadovat plnění závazku ihned po uzavření smlouvy a dlužník je povinen závazek splnit bez zbytečného odkladu po té, kdy byl věřitelem o plnění požádán (odstavec 2).

Podle ustanovení § 548 odst. 1 obch. zák. objednatel je povinen zaplatit zhotoviteli cenu v době sjednané ve smlouvě. Pokud ze smlouvy nebo tohoto zákona nevyplývá něco jiného, vzniká nárok na cenu provedením díla.

Podle ustanovení § 563 obč. zák. není-li doba splnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán.

Právo na plnění od dlužníka ve smyslu ustanovení § 488 a násl. obč. zák., použitelných i v obchodních závazkových vztazích, vzniká okamžikem, kdy nastane právní skutečnost, se kterou právní předpis nebo smlouva vznik práva na plnění spojuje. U práva na zaplacení ceny díla je touto právní skutečností, zakládající jeho vznik, provedení díla (§ 548 odst. 1 obch. zák.). Proto pokud ze smlouvy nebo z obchodního zákoníku nevyplývá něco jiného, vzniká zhotoviteli právo na zaplacení ceny díla provedením díla (srov. též § 554 odst. 1 obch. zák. a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. března 2006, sp. zn. 29 Odo 846/2003, uveřejněný pod číslem 51/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Současně se vznikem práva na plnění však jeho splatnost zásadně nenastává, protože buď je určena dobou, ve které je dlužník povinen podle smlouvy, právního předpisu nebo rozhodnutí splnit svůj závazek, nebo, není-li takto určena, ji vyvolá věřitel tím, že dlužníka o plnění požádá (§ 563 obč. zák., § 340 odst. 2 obch. zák.). Okamžik splatnosti práva na plnění má rozhodující význam zejména pro posouzení, zda a kdy nastává actio nata pro počátek běhu obecné promlčecí doby (§ 101 obč. zák., §

391 odst. 1 obch. zák.) i promlčecí doby u práva na plnění závazku (§ 392 odst. 1 obch. zák.) nebo pro počátek prodlení dlužníka (§ 517 a násl. obč. zák., § 365 a násl. obch. zák.).

Podle zjištění odvolacího soudu si strany v ústní smlouvě sjednaly o splatnosti ceny díla, že „objednatel je povinen zaplatit smluvní cenu na účet zhotovitele do 14 dnů po vystavení daňového dokladu“. Od řešení zásadní otázky, zda tímto smluvním ujednáním byla či nebyla dohodnuta (určena) doba plnění závazku objednatele zaplatit cenu díla, se bude odvíjet posouzení počátku běhu promlčecí doby u práva na cenu díla.

Ve smyslu ustanovení § 340 obch. zák. (§ 563 obč. zák.) je doba plnění ve smlouvě určena (dohodnuta) nejen tehdy, je-li fixována pevným datem (určitým dnem nebo určitou lhůtou), ale též v případech, ve kterých strany vymezí způsob, jakým bude doba plnění určena, například tím, že ji učiní závislou na určité události nebo její určení ponechají na vůli dlužníka či na vůli věřitele. O případ smluvního ujednání o splatnosti ponechané na vůli věřitele jde i v této věci, neboť doba vystavení daňového dokladu, od níž se má odvíjet lhůta k plnění v délce 14 dnů, není ve smlouvě stanovena a je tudíž závislá na vůli věřitele (zhotovitele).

V této souvislosti je třeba upozornit, že lhůta „bez zbytečného odkladu“ uvedená v § 11 odst. 3 zákona č. [563/1991](#) Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. [117/1994](#) Sb. a zákona č. [227/1997](#) Sb., tedy ve znění účinném v době uzavření předmětné smlouvy o dílo (podle něhož účetní doklady vyhotovují účetní jednotky bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi dokládají), je lhůtou pořádkovou, stanovenou pouze pro účely vedení účetnictví (srov. Müllerová, L., Vomáčková, H., Dvořáková, D. ASPI - Účetní předpisy pro podnikatele s komentářem - 3. aktualizované vydání, 2009, komentář k § 11, strana 31, podle něhož „..... je třeba zejména dbát na to, aby byly účetní doklady, které slouží často rovněž jako doklady daňové, vystavovány včas, v těch zdanitelných obdobích, do kterých náleží.“), bez vazby na úpravu smluvního vztahu mezi věřitelem a dlužníkem, a tudíž i bez dopadu na dobu, v níž má věřitel možnost požádat dlužníka o plnění (například zasláním vyúčtování či faktury).

V další části dovolacího přezkumu je nutné přihlídnout též k ustanovením § 564 obč. zák. a § 341 obch. zák.

Podle ustanovení § 564 obč. zák. je-li doba plnění ponechána na vůli dlužníka, určí ji na návrh věřitele soud podle okolností případu tak, aby to bylo v souladu s dobrými mravy.

Podle ustanovení § 341 obch. zák. je-li podle smlouvy dlužník oprávněn, aby určil dobu plnění, a neurčí-li ji v přiměřené době, určí dobu plnění soud na návrh věřitele s přihlídnutím k povaze a místu plnění, jakož i k důvodu, proč bylo určení doby plnění přenecháno dlužníkovi.

Na rozdíl od případů, v nichž je doba plnění ponechána na vůli dlužníka (§ 564 obč. zák.) nebo v nichž je dlužník podle smlouvy oprávněn určit dobu plnění (§ 341 obch. zák.), občanský zákoník ani obchodní zákoník výslovně neupravují ujednání o splatnosti ponechané na vůli věřitele. Přesto však nelze takovou dohodu stran mechanicky a ve všem podříditi právnímu režimu a důsledkům upraveným v ustanoveních § 563 obč. zák., § 340 odst. 1 obch. zák. (splatnost není dohodnuta ani jinak určena), popřípadě v ustanoveních § 564 obč. zák., § 341 obch. zák. (splatnost je ponechána na vůli dlužníka), neboť zde existují nikoli zanedbatelné odlišnosti.

Není-li doba splnění ve smlouvě dohodnuta či jinak určena, je podle rozhodovací praxe soudů dlužník oprávněn plnit kdykoli i bez výzvy věřitele a věřitel je povinen takové plnění přijmout (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2003, sp. zn. 33 Odo 105/2003, též Švestka, J., Jehlička, O., Škárová, M., Spáčil, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 10. vydání. Praha : C. H. Beck, 2006, strana 1000 - komentář k § 563). Je tomu tak proto, protože nedošlo-li k dohodě o době

plnění, nemohla být sjednána ani ve prospěch věřitele s jeho oprávněním odmítnout předčasné plnění. Je-li však podle smlouvy doba plnění ponechána na vůli věřitele, pak je tím stanovena v jeho prospěch (§ 342 odst. 3 obch. zák.) a před touto dobou není dlužník oprávněn plnit svůj závazek. Na tento rozdíl poukazuje Viktor Knapp (Splnění závazků a jiné způsoby jejich zániku. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1955, strana 119), který ovšem jinak dohodu o ponechání splatnosti na vůli věřitele nepovažuje za dohodu o určení splatnosti. Další rozdíl spočívá v tom, že v případě ujednání o splatnosti ponechané na vůli věřitele má dlužník možnost dosáhnout toho, aby věřitel projevil vůli o splatnosti, žalobou na uložení prohlášení vůle s účinky podle § 161 odst. 3 o. s. ř., jak bude dále zdůvodněno. Oproti tomu, pokud není doba plnění ve smlouvě dohodnuta či jinak určena, pak dlužník možnost důvodně podat takovou žalobu nemá.

V této souvislosti, jakož i z podnětu dovolatelčiny námítky, že právní posouzení věci odvolacím soudem umožňuje nepřipustný posun počátku běhu promlčecí doby, vystupuje do popředí otázka ochrany dlužníka pro případ, že věřitel, na jehož vůli je splatnost ponechána, je nečinný a nepřiměřeně otálí s projevem vůle o době plnění. Nejen věřitel, ale i dlužník, jehož povinnost plnit je i jeho právem, může mít legitimní zájem (například z důvodu své cti) na tom, aby se mohl v přiměřené době zprostit svého dluhu plněním věřiteli. Otázkou je, zda a jakou žalobou může dlužník přinutit věřitele, aby projevil vůli o splatnosti svého práva na plnění. Nabízí se především zrcadlová obdoba žaloby na určení doby plnění soudem podle § 564 obč. zák., popřípadě § 341 obch. zák. (srov. též Knapp, V., cit. dílo, strana 119). Nejvyšší soud však tuto cestu nepovažuje za schůdnou, neboť má pochybnosti o oprávněnosti použití analogie legis v tomto případě. Žaloba na určení doby plnění soudem podle § 564 obč. zák., respektive § 341 obch. zák., není podřaditelná pod žádný typ žalob příkladmo vytčených v § 80 o. s. a náleží pouze věřiteli jako specifický prostředek jeho ochrany proti nečinnosti dlužníka, a to pouze za podmínek vymezených v těchto ustanoveních. Situace založená ujednáním o splatnosti ponechané na vůli věřitele není shodná se situací plynoucí z dohody o splatnosti ponechané na vůli dlužníka, není však ani obdobná, nýbrž jiná, jak je zřejmé již z výše uvedeného rozboru. Shodného účelu, jakého věřitel dosáhne žalobou podle § 564 obč. zák. nebo § 341 obch. zák., dosáhne dlužník žalobou na uložení prohlášení vůle věřitele o splatnosti, totiž určení doby plnění pevným datem.

Nejvyšší soud proto dovodil, že dohoda o době plnění (splatnosti) ponechané na vůli věřitele, k níž došlo i v této věci, je ujednáním, jímž je doba plnění dohodnuta (určena). Tento závěr je určující pro posouzení počátku běhu promlčecí doby u práva na plnění v režimu obchodního zákoníku.

Podle ustanovení § 397 obch. zák. nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.

Podle ustanovení § 391 odst. 1 obch. zák. u práv vymahatelných u soudu začíná běžet promlčecí doba ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno u soudu, nestanoví-li tento zákon něco jiného.

Podle ustanovení § 392 odst. 1 obch. zák. u práva na plnění závazku běží promlčecí doba ode dne, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti). Spočívá-li obsah závazku v povinnosti nepřetržitě vykonávat určitou činnost, zdržet se určité činnosti nebo něco strpět, počíná promlčecí doba běžet od porušení této povinnosti.

Podle ustanovení § 101 obč. zák. pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.

Na rozdíl od úpravy promlčení v občanském zákoníku, podle níž (s výjimkou práva na plnění ve splátkách) se i právo na plnění – ať s určenou nebo neurčenou splatností – promlčuje uplynutím obecné tříleté promlčecí doby s počátkem počítaným ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé (§ 101 obč. zák.), stanoví obchodní zákoník v § 392 odst. 1

u práva na plnění závazku počátek běhu promlčecí doby odchylně od počátku běhu obecné čtyřleté promlčecí doby (§ 391 odst. 1 obch. zák.) tak, že běží ode dne, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti). Jde-li o právo na plnění, jehož splatnost byla ve smlouvě určena (i tím způsobem, že byla ponechána na vůli věřitele), řídí se počátek běhu promlčecí doby u tohoto práva ustanovením § 392 odst. 1 obch. zák. V dané věci se zhotovitelovo právo na zaplacení ceny díla stalo splatné dne 21. prosince 1998 a od tohoto dne běžela čtyřletá promlčecí doba, která uplynula dnem 21. prosince 2002. Závěr odvolacího soudu o tom, že žalobou podanou u soudu dne 19. prosince 2002 žalobkyně uplatnila své právo včas, je správný.

Nejvyšší soud uzavřel, že se dovolatelce nepodařilo prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí, a proto její dovolání bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepoložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU](#)
- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)